

LAPSEN JA NUOREN HYVINVOINTI LUODAAN YHDESSÄ!

Lapsen ja nuoren hyvinvointi luodaan yhdessä kotona, koulussa ja vapaa-ajan toimintaympäristöissä.

Perhekeskus on mukana yhteistyössä ja tarjoaa vanhemmuuteen tukea ja apua erilaisissa perhetilanteissa.

LAPSEN JA NUOREN HYVINVOINTI LUODAAN YHDESSÄ!

PERUSOPETUS

Kouluyhteisö ohjaa mm. ymmärtämään, että jokainen vaikuttaa toiminnallaan niin omaan kuin toistenkin hyvinvointiin, terveyteen ja turvallisuuteen.

OPPILAITA KANNUSTETAAN

- huolehtimaan itsestä ja toisista
- harjoittelemaan oman elämän ja arjen kannalta tärkeitä taitoja
- omaksumaan liikunnallisen elämäntavan
- lisäämään ympäristönsä hyvinvointia.

OPPILAAT OPPIVAT PERUSOPETUKSEN AIKANA

- tuntemaan ja ymmärtämään hyvinvointia ja terveyttä edistävien ja sitä haittaavien tekijöiden merkityksen
- tuntemaan ja ymmärtämään turvallisuuden merkityksen
- hakemaan tietoa.

OPPILAAT SAAVAT MAHDOLLISUUDEN

- kantaa vastuuta omasta ja yhteisestä työstä
- kehittää tunnetaitojaan ja sosiaalisia taitojaan.

LUKIOKOULUTUS

Opiskeluyhteisö ohjaa mm. elämänhallinnan taitoihin, itsetuntemukseen sekä turvallisuutta edistävien tietojen, taitojen, asenteiden, arvojen ja tahdon äärelle.

OPISKELIJOITA MM.

- ohjataan pitämään huolta omasta ja toisten hyvinvoinnista
- kannustetaan liikunnallisen elämäntavan omaksumiseen
- ohjataan tunnistamaan mielenterveyden suojatekijöitä ja mahdollisia riskitekijöitä.

LAPSEN JA NUOREN HYVINVOINTI LUODAAN YHDESSÄ!

IHMISSUHTEET JA TUNTEET

KODIN TEHTÄVIÄ:

- perheen yhteinen kiireetön ajanvietto
- kuulumisten vaihtaminen ja yhdessä olo
- tunteiden (myönteisten ja kielteisten) huomioiminen kuunteleminen, salliminen ja sanoittaminen
- myönteinen palaute, ihailu
- yhteisten sääntöjen luominen ja niiden noudattaminen
- kaverisuhteiden ja sukulaisuussuhteiden ylläpito ja tukeminen
- pettymysten kohtaaminen yhdessä.

KOULUN TEHTÄVIÄ:

- positiivinen pedagogiikka, hyvän huomaaminen lapsissa ja nuorissa
- jokaisella on tunne, että on tervetullut ja kuuluu yhteisöön
- Stop kiusaamiselle! -toimintamalli
- tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelua ryhmässä tai eri oppitunneilla
- KiVa Koulu -toimenpideohjelma
- vertaissovittelu (Verso-ohjelma)
- ryhmäytykset
- tukioppilaiden tunnit
- kummioppilastoiminta
- kaverikioskit
- kerhotoiminta.

PERHEKESKUKSEN PALVELUJA:

- keskustelut kuraattorin kanssa (myös pareina ja ryhminä)
- nuorisotoimen pitämät tunnit
- kuraattorin pitämät oppitunnit (tunnetaidot, kaveritaidot)
- perheneuvola (perheen tuki)
- luentoja ja vertaisryhmiä vanhemmille (järjestöt, seurakunnat)
- tukihenkilö- ja tukiperhetoiminta
- lapsen/nuoren mielipiteen kuuleminen tapaamisasioissa/ yhteistyö lastenvalvojan kanssa
- perhetyö
- palveluohjaus, perhekeskus p. 03 6801842.

Kouluterveyskyselyssä Janakkalan 4. ja 5. -luokkien oppilaista

- 60,7 % kertoi, että heillä on hyvä keskusteluyhteys vanhempien kanssa

- 58,9 % kertoi, että keskustelee vanhempiensa kanssa koulupäivästä

- 36,2 % kertoi, että opettaja on usein kiinnostunut siitä, mitä oppilaalle kuuluu.

LAPSEN JA NUOREN HYVINVOINTI LUODAAN YHDESSÄ!

UNI JA LEPO

KODIN TEHTÄVIÄ:

- ikä-tason mukainen riittävä uni
- säännöllinen nukkumaanmeno-aika ja aamuherätys
- hyvä ja puhdas nukkumapaikka
- kännykkä ja tietokone kiinni ajoissa ennen nukkumaanmenoa
- kohtuulliset ja ei liian myöhäiset harrastusajat
- liikuntaa päivittäin.

Lapset ja nuoret tarvitsevat unta noin 8–10 tuntia **joka** yö, ei vain viikonloppuisin. Murrosiässä unen tarve kasvaa. Janakkalalaisista 8. ja 9. luokkalaisista 66,1 % nukkuu kouluterveyskyselyn mukaan vähintään 8 tuntia arkisin.

KOULUN TEHTÄVIÄ:

- tietoa unen merkityksestä (teemapäivät, vanhempainillat)
- riittävästi taukoja ja välitunteja sekä riittävä ruokailuaika
- koulustressin ennaltaehkäisy (opiskelun rytmitys).

PERHEKESKUKSEN PALVELUJA:

- kouluterveydenhoitaja neuvoo
- keskustelut kuraattorin kanssa
- teema-/tukiryhmät tarvittaessa
- sänkyjen/patjojen hankinnan taloudellinen tuki.
- palveluohjaus, perhekeskus p. 03 6801842.

LAPSEN JA NUOREN HYVINVOINTI LUODAAN YHDESSÄ!

LIIKUNTA JA YHDESSÄ LIIKKUMINEN

KODIN TEHTÄVIÄ:

- tuki ja kannustus joka päivä liikuntaan 1-2 tuntia
- hyötyliikuntaa sekä kannustus ja ohjaus erilaisiin liikuntamuotoihin
- yhdessä liikkuminen
- aikuisen malli.

KOULUN TEHTÄVIÄ:

- liikuntatunteja 2-3 viikossa
- liikuntakerhoja
- välituntisin liikuntaa
- liikunnallisia oppitunteja
- liikunnallinen iltapäivätoiminta
- liikuntaan innostava ympäristö.

PERHEKESKUKSEN PALVELUJA:

- järjestöjen liikunnallista toimintaa
- lasten harrastusten taloudellinen tukeminen
- palveluohjaus, perhekeskus p. 03 6801842..

Kaikkien 7-18-vuotiaiden tulee liikkua vähintään 1–2 tuntia päivässä monipuolisesti ja ikään sopivalla tavalla.

Yli kahden tunnin pituisia istumisjaksoja tulee välttää.

Janakkalalaisista 4. ja 5. luokkalaisista 40,8 % ilmoitti kouluterveyskyselyssä harrastavansa omatoimisesti liikuntaa päivittäin.

LAPSEN JA NUOREN HYVINVOINTI LUODAAN YHDESSÄ!

RAVINTO JA YHDESSÄ RUOKAILU

KODIN TEHTÄVIÄ:

- 2/3 osa päivittäisestä energiantarpeesta
- säännöllinen ruokarytmi: aamupala, lounas, välipala, päivällinen, iltapala
- yhteiset, rauhalliset ruokailuhetket
- terveelliset ateriat
- ruoan valmistus yhdessä
- aikuisen malli.

Kouluterveyskyselyssä

- 79,6 % 4. ja 5. -luokkalaisista ilmoitti syövänsä joka aamu aamupalan
- 61,9 % 8. ja 9. -luokkalaisista ilmoitti syövänsä joka aamu aamupalan.

KOULUN TEHTÄVIÄ:

- 1/3 osa päivittäisestä energiantarpeesta
- tietoa ravitsemuksesta ja ruokakulttuureista
- teemapäiviä
- malli monipuolisesta ja terveellisestä ruokavaliosta
- mukava ruokailutauko
- kotitalousopetus.

PERHEKESKUKSEN PALVELUJA:

- kouluterveydenhoitajan neuvonta ja ohjaus
- keskustelu kuraattorin, terveydenhoitajan kanssa
- perheen taloudellinen tukeminen (ruokarahat)
- järjestöjen kurssi- ja kerhotoiminta
- palveluohjaus, perhekeskus p. 03 6801842..

LAPSEN JA NUOREN HYVINVOINTI LUODAAN YHDESSÄ!

NETTI JA SOSIAALINEN MEDIA

KODIN TEHTÄVIÄ:

KOULUN TEHTÄVIÄ:

Kouluterveyskyselyssä
8.- 9. -luokkalaisista
- 23,7 % kertoi, että on huomannut usein olevansa netissä, vaikka ei ole huvittanut
- 24 % kertoi, että on tuntenut olonsa usein hermostuneeksi, kun ei ole päässyt nettiin.

Ruutuaika viihdemedian ääressä kannattaa rajoittaa kahteen tuntiin päivässä.

PERHEKESKUKSEN PALVELUJA:

